

Att. kirkeminister Morten Dahlin

Hermed fremsender vi **bemærkninger til revision af Trossamfundsloven med et konkret forslag til en ny paragraf**, som vil tydeliggøre forhold omkring evangelisk-lutherske frimenigheder. Vi gør det som opfølgning på den konstruktive samtale, der fandt sted ved Indre Missions foretræde for kirkeministeren den 10. oktober, hvor ministeren afslutningsvis inviterede til, at vi var velkomne til at fremsende et papir med nærmere beskrivelse.

Hvis kirkeministeren ønsker at få yderligere uddybet og perspektivet nedenstående, møder vi gerne op til en samtale.

Siden foråret 2024 har en selvbestaltet arbejdsgruppe fra grundtvigsk og missionsk sammenhæng – i god dialog med generalsekretæren for Danske Kirkers Råd – haft fokus på evangelisk-lutherske frimenigheders status i Trossamfundsloven (2018) – eller rettere mangel på samme.

Frimenigheders forhold blev ikke behandlet i betænkningen forud for Trossamfundsloven – og dermed fik de ikke en klagørende plads i loven. Ikke mindst at der er sket en udvikling i status og praksis fra den traditionelle forståelse.

Baggrund: *De evangelisk-lutherske frimenigheders særkende er, at de står uden for folkekirken, selvom der ikke består noget modsætningsforhold mellem frimenighederne og folkekirken med hensyn til bekendelsesgrundlag og lære. At frimenighederne står uden for folkekirken, skyldes først og fremmest et ønske hos disse menigheder om at kunne organisere sig under friere former, end det er muligt selv inden for folkekirkens valgmenigheder. Da der i folkekirken og de evangelisk-lutherske frimenigheder til stadighed har foreligget et gensidigt ønske om at bevare en nær forbindelse, er der i den kirkelige lovgivning gennemført en række bestemmelser, der hjemler frimenighederne og disses præster en særstilling, der ikke er tillagt noget andet trossamfund, der står uden for folkekirken.” (Espersen, Preben: Kirkeret – Almindelige del, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 1993, side 179).*

Historisk set har disse frimenigheder haft en række særrettigheder, der har været betinget af relation til folkekirken. Siden 1883 er der blevet dannet frimenigheder ud fra forskellige kirkelige og teologiske situationer, hvor man har ønsket at stå mere fri end andre menigheder i folkekirken (sogne- og valgmenigheder) og uden biskoppeligt tilsyn; det gælder både de grundtvigske og missionske. Flere af disse rettigheder er stadigvæk gældende, mens andre har været under pres grundet den manglende opmærksomhed i trossamfundsloven af 2017 på frimenighedernes traditionelle status.

Om frimenigheders status – et lovforslag (status, vielsesbemyndigelse m.v.)

- tilføjelse til kapitel 2 ”Trossamfunds grundlæggende frihed og rettigheder” – **som NY § 7:** *”Trossamfund med samme evangelisk-lutherske trosgrundlag som folkekirken udgør en særlig kategori af trossamfund, der undtages bestemmelserne i kapitel 5 (vielsesbemyndigelse) §§ 16-19 og kapitel 7 (ministerialbøgføring) § 23 i lighed med valgmenighederne jf. valgmenighedsloven kapitel 5. I tillæg er forkyndere i evangelisk-lutherske frimenigheder ligestillet med forkyndere i valgmenighederne jf. valgmenighedsloven kapitel 5.”*

Denne bestemmelse vil reetablere forholdet mellem frimenighederne og folkekirken ved at eksplicitere en tidligere historisk status, samhørighed og rettigheder, som de evangelisk-lutherske frimenigheder har nydt i kraft af deres fælles konfessionelle udgangspunkt med folkekirken.

Den 25. november 2024

Laura Lundager Jensen, formand for Foreningen Grundtvigske Valg- og Frimenigheder
Hans-Ole Bækgaard, formand for Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark